gemeente ermelo

Programma Samen Wonen in Ermelo

3.1 Financiële mutaties

Toelichting

Onderstaande tabel toont de financiële begrotingsmutaties behorende bij dit programma. In de tabel wordt het financieel effect van de begrotingswijzigingen weergegeven. De toelichtingen volgen onder de tabel.

Begrotingsaanpassingen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Subprogramma Verkeer en Vervoer					
Collegebesluiten:					
A. Gladheidbestrijding					
* Budgetherziening gladheidbestrijding	-10				
Totaal budgetaanpassing	**-10**	**0**	**0**	**0**	**0**
Subprogramma Ruimtelijke Ordening					
Budgetaanpassingen:					
A. Anterieure overeenkomsten					
* Opbrengsten anterieure overeenkomsten	265				
* Kosten anterieure overeenkomsten	-190				
B. Kleine grondverkoop					
* Opbrengsten van kleine grondverkopen	75				
C. Huur en pacht					
* Hogere opbrengsten vanuit huur en pacht	35				
D. Grondexploitatie					
* Grondverkoop	894				
* Boekwaarde voorraad grond	-600				
* Reserve Grondexploitatie	-294				
E. Verkoop Pand					
* Verkoop pand Stationsstraat	505				
* Boekwaarde activa pand	-228				
Budgetoverhevelingen:					
* Wethouder Balverszaal	23	-23			
* Pretoriusplein	30	-30			
* Bedrijventerrein A28	100	-100			
* Plankosten Callunaterrein	100	-100			
* Omgevingsvisie 2.0	220	-220			

Begrotingsaanpassingen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
* Geus gebiedsprogramma	330		-330		
* Gebiedsvisie Oost / Speuld	200		-200		
* Algemene reserve	-1.003	473	530		
* Boskamer	236	-136	-100		
* Reserve Grondexploitatie	-236	136	100		
* LBV Plus	80	-80			
* Bureau anterieure overeenkomsten kosten	140	-140			
* Bureau anterieure overeenkomsten opbrengsten	-140	140			
* Uitvoeringskosten Omgevingswet	400	-50	-100	-100	-150
* Windpark	100	-100			
* Hart van Horst kosten	241	-241			
* Hart van Horst opbrengsten	-149	149			
* Sloopkosten Calluna	850	-850			
* Dekking sloopkosten Calluna	-850	850			
* Egalisatiereserve	-672	322	100	100	150
Totaal budgetaanpassing	**462**	**0**	**0**	**0**	**0**

Subprogramma Kwaliteit openbare ruimte					
Collegebesluiten:					
A. Aversieve conditionering Wolf					
* Aanschaf paintball-geweren	-10				
Budgetaanpassingen:					
A. Heide					
* Vrijval budget Hekrastering	50				
B. Areaaluitbreiding					
* Areaaluitbreiding Veldwijk	-24	-24	-24	-24	-24
C. Nazorg Projecten					
* Budget nazorg Groen fietspad Schaapsdijk Zeeweg	-25				
D. Vervanging groen					
* Vervangen groen ivm kabelwerkzaamheden	-194				
* Vergoeding Liander	194				
Budgetoverhevelingen:					
* Uitvoeringsbudget speelvisie 2025-2035	200	-200			

Begrotingsaanpassingen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
* Egalisatiereserve	-200	200			
Totaal budgetaanpassing	**-9**	**-24**	**-24**	**-24**	**-24**
Subprogramma Wonen					
Collegebesluiten:					
A. Woonzorgvisie					
* Budget woonzorgvisie		-55			
* Reserve Huisvesting		55			
B. Meicirculaire 2026					
* Extra middelen aanpak energiearmoede	-18				
C. Septembercirculaire 2026					
* Middelen uitvoering: Wet Versterking regie volkshuisvesting	-100	-102	-106	-110	-114
Budgetaanpassingen:					
A. Bouwleges					
* Bouwleges volgens prognose 2026	350				
B. Realisatiestimulans					
* Verwachte inkomsten volgens prognose 2026	1.554				
* Reserve Realisatiestimulans	-1.554				
Budgetoverhevelingen:					
* Budget wonen	202	-202			
* Egalisatiereserve	-202	202			
* Uitvoeringsbudget PID beleidomgevingsrecht	15	-15			
* Egalisatiereserve	-15	15			
Totaal budgetaanpassing	**232**	**-102**	**-106**	**-110**	**-114**
Subprogramma Duurzaamheid en Milieu					
Budgetaanpassingen:					
A. Riolering					
* Prognose riolering 2026	410	136	136	136	136
* Invulling ombuiging riolering 2026	-300				
* Voorziening riolering	-110	-136	-136	-136	-136

Begrotingsaanpassingen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
B. Omgevingsdienst Veluwe					
* Budget voor extra taken uit te voeren	-9	-9	-9	-9	-9
* Jaarrekeningresultaat 2025	25				
C. Verwachte subsidie uitgaven					
* Energiearmoede	-200				
* Nationaal isolatieprogramma	-300				
* Subsidieontvangsten	500				
D. Wijk van de toekomst					
* Wijk van de toekomst budget	800				
* Wijk van de toekomst Subsidie	-800				
Budgetoverhevelingen:					
* Wijk van de toekomst budget	400	-400			
* Wijk van de toekomst Subsidie	-400	400			
* Uitvoeringsbudget Duurzaamheid	380	-380			
* Reserve Duurzaamheid	-380	380			
Totaal budgetaanpassing	**16**	**-9**	**-9**	**-9**	**-9**
A. Kapitaallasten:					
* Riolering	96				
* Dekking vanuit de voorziening	-96				
* Begraafplaats	9				
* Grondbeheer	6				
* Verkeer en vervoer	314				
Totaal budgetaanpassing	**329**	**0**	**0**	**0**	**0**
Investeringskredieten					
A. Fietspad Schaapsdijk Zeeweg					
* Fietspad Schaapsdijk Zeeweg	538				
* Hart van Horst (resterende deel aanleg fietspad Zeeweg)	-538				
Totaal kredietaanpassing	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Begrotingsaanpassingen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal programma					
Totaal budgetaanpassing	1.020	-135	-139	-143	-147
Totaal kredietaanpassing	0	0	0	0	0

Toelichting op de financiële mutaties

Subprogramma Verkeer en Vervoer

Collegebesluiten:

A. Herziening Gladheidbestrijding

Herziening van het beleid wordt opgelost met interne uren. Wanneer tijdens het onderzoek blijkt dat externe expertise benodigd is, wordt dit bekostigd uit het aangevraagde incidentele budget van € 10.000.

Subprogramma Ruimtelijke Ordening

Budgetaanpassingen:

A. Anterieure overeenkomsten

Dit betreft de extra totale verwachte opbrengsten en kosten van de anterieure overeenkomsten van 2026.

B. Kleine grondverkopen

Diverse gronden zijn verkocht voor transformator huisjes, dit zijn de totale opbrengsten van 2026.

C. Huur en Pacht

Prognose 2026 geeft een hogere opbrengst vanuit huur en pacht weer dan begroot was.

D. Grondexploitatie

Het laatste stuk grond is verkocht van Veldzicht Noord. Hierdoor wordt de opbrengst met de waarde van de grond begroot. De voorlopige verwachte winstneming begroten wij als storting in de reserve grondexploitatie.

E. Verkoop pand

Onlangs is het pand aan de Stationsstraat verkocht. We begroten de verkoop met als verrekening de boekwaarde van het pand.

Budgetoverhevelingen:

De projecten zullen in 2027 en/of verder worden voortgezet. Het niet gebruikte budget wordt daarom doorgeschoven naar 2027 en/of verder. Dit verloopt via de Egalisatiereserve, reserve Grondexploitatie of de Algemene reserve.

Subprogramma Kwaliteit openbare ruimte

Collegebesluiten:

A. Aversieve conditionering Wolf

Het gevraagde budget is ter dekking van de kosten voor het aanschaffen van twee typen luchtdrukwapens die worden vereist:

Aanschaf lichte luchtdrukwapens en toebehoren: ca. € 1.500

Aanschaf professionele luchtdrukwapens en toebehoren: ca. € 8.500.

Budgetaanpassingen:

A. Heide

Dit betreft een vrijval van het budget voor de hekafrastering. Dit is niet uitgevoerd en blijkt ook niet meer nodig te zijn, de herder maakt hier geen gebruik van.

B. Areaaluitbreiding

Na het afronden van het project Veldwijk is uitbreidingsbudget nodig voor het betreffende areaal.

C. Nazorg projecten

Het project Fietspad Schaapsdijk-Zeeweg kan financieel worden afgesloten, waarbij nog € 25.000

beschikbaar moet blijven voor beheer en onderhoud van boscompensatie en onderhoud bomen.

D. Vervanging groen
Vanwege kabelwerkzaamheden moet het groen vervangen worden, dit wordt volledig vergoed door Liander.

Budgetoverhevelingen:
De projecten zullen in 2027 worden voortgezet, het niet gebruikte budget wordt daarom doorgeschoven naar 2027. Dit verloopt via de Egalisatiereserve.

Subprogramma Wonen

Collegebesluiten:
A. Woonzorgvisie
Om de acties uit de "Koers voor uitvoering" te kunnen bekostigen is er incidenteel budget nodig. Dit wordt aangevraagd met als dekking de reserve Huisvesting.

B. Meicirculaire 2026
Via de algemene uitkering van het gemeentefonds zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld in 2026 voor het versterken van de lokale aanpak van energiearmoede. Dit betreft de uitgaven. De inkomsten vallen in het bruto-effect van de Meicirculaire binnen het Subprogramma Financiën.

C. Septembercirculaire 2026
Voor de uitvoering van de Wet Versterking regie volkshuisvesting ontvangt de gemeente structureel middelen van het Rijk vanaf 2026. Dit betreft de uitgaven. De inkomsten vallen in het bruto-effect van de Septembercirculaire binnen het Subprogramma Financiën.

Budgetaanpassingen:
A. Bouwleges
De prognose 2026 van de bouwleges laat een hogere opbrengst zien dan begroot. Dit heeft vooral te maken met de 'voorzichtige' begroting. In het kader van 'scherper aan de wind zeilen' hebben we de geraamde opbrengst voor 2027 e.v. al structureel verhoogd via de Begroting 2027-2030. Dit betreft de aanpassing voor 2026.

B. Realisatiestimulans
Per opgeleverde betaalbare woning krijgt de gemeente € 7.000. De totale prognose van 2026 laat zien dat de verwachte op te leveren woningen 222 stuks bedraagt. Hiermee begroten wij het totaal bedrag van 2026 en vragen wij dit te storten in de reserve Realisatiestimulans.

Budgetoverhevelingen:
De projecten zullen in 2027 worden voortgezet, het niet gebruikte budget wordt daarom doorgeschoven naar 2027. Dit verloopt via de Egalisatiereserve.

Subprogramma Duurzaamheid

Budgetaanpassingen:
A. Riolering
De ombuiging voor 2026 wordt ingevuld met de hogere inkomsten vanuit het amendement december 2025. Ook is de verwachte prognose verwerkt. Het restant wordt verwerkt met de voorziening Riolering.

B. Omgevingsdienst Veluwe
De Omgevingsdienst Veluwe heeft extra taken gekregen om uit te voeren. Hiervoor wordt het budget vanuit

een eerdere circulaire toegevoegd voor de Omgevingsdienst Veluwe. Daarnaast is het eenmalige te ontvangen jaarrekeningsaldo 2025 begroot.

C. Verwachte subsidie uitgaven Duurzaamheid
Hier worden de te verwachten uitgaven voor Energiearmoede en Nationaal isolatieprogramma begroot. Vervolgens wordt ook de te ontvangen subsidie hiervoor begroot.

D. Wijk van de toekomst
Particulieren konden tot en met 31 december 2025 subsidie aanvragen voor de Wijk van de toekomst. 71% van de eigenaren heeft de subsidie (max. € 12.000/woning) deels of geheel benut. Bewoners hebben tot en met 31 december 2026 voor het uitvoeren en verantwoorden van de genomen maatregelen. Aangezien er geen nieuwe aanvragen meer kunnen komen komt een deel van het budget (€ 800.000 van € 1.200.000) te vervallen. Dit geldt zowel voor de inkomst vanuit het Rijk als de uitgaven. Per saldo dus budgetneutraal. Meer informatie: Voortgangsrapportage Wijk van de Toekomst 2025, maart 2026 (e260015229).

Budgetoverhevelingen:
De projecten zullen in 2027 worden voortgezet, het niet gebruikte budget wordt daarom doorgeschoven naar 2027. Dit verloopt via de Egalisatiereserve en de reserve Duurzaamheid.

Kapitaallasten
Er heeft een actualisatie plaatsgevonden van de kapitaallasten. Afsluiting van de kredieten zoals onder andere verbeteren/verbreden fietspaden, verbreden bermen en fietspad Schaapsdijk-Zeeweg vindt plaats in 2026. Als gevolg hiervan starten de kapitaallasten in 2027 en vallen ze in 2026 vrij.

Investeringskredieten
A. Fietspad Schaapsdijk-Zeeweg
Het project Fietspad Schaapsdijk-Zeeweg kan financieel worden afgesloten. Het overige krediet kan worden overgeheveld naar het project 'Hart van Horst' waarbinnen ook nog een gedeelte ongerealiseerd fietspad Zeeweg zal moeten worden aangelegd.

3.2 Voortgang speerpunten Programma Samen Wonen in Ermelo

Toelichting kleur indicator
Groen: het verloopt conform planning
Oranje: het verloopt niet conform planning, maar we kunnen nog bijsturen
Rood: we hebben de planning niet gehaald
Hierbij wordt planning ‘breed’ geïnterpreteerd. Het heeft betrekking op zowel tijd, geld als eventuele risico’s.

Verkeer en Vervoer

Wat willen we bereiken?

Een bereikbare en groene omgeving

We geven uitvoering aan de mobiliteitsvisie. We willen zorgen voor een veilige, duurzaam ingerichte, groene en vitale omgeving waarbij de bereikbaarheid hoog is.

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven uitvoering aan het nieuwe wegenbeheerplan en aan de voorstellen die voortvloeien uit de besluitvorming over fietsstraten

Eind 2025 wordt het nieuwe wegenbeheerplan vastgesteld. Afhankelijk van de uitkomsten zal uitvoering gegeven worden aan vernieuwing van recreatieve fietspaden. Ook wordt er in 2025 een voorstel ingediend voor fietsstraten. Afhankelijk van de uitkomsten zal uitvoering worden gegeven aan de uitvoering hiervan.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het wegenbeheerplan en de rapportage over fietsstraten zijn vastgesteld. De voorbereiding, van zowel de fietsstraten als de recreatieve fietspaden, staat gepland voor 2027/2028. De uitvoering vindt plaats in 2028/2029.

We geven uitvoering aan integrale pilot projecten

De Torenlaan en de Dr. Holtropstraat zijn twee pilotprojecten, waarbij we streven naar meer vergroening. Vergroening draagt bij aan een klimaatbestendige omgeving doordat het de afkoppelcapaciteit van een gebied vergroot. Daarnaast resulteert het in een vermindering van hittestress in de bebouwde omgeving en een structurele verlaging van onderhoudskosten. Ook creëert groen een prettigere sfeer dan asfalt.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De fysieke uitvoering van de Torenlaan start naar verwachting in 2027 (dit is nog wel onder voorbehoud van de reactie en afstemming met de nutspartijen). In datzelfde jaar (2027) starten we met de voorbereidingen en het participatieproces voor de Dr. Holtropstraat. De daadwerkelijke uitvoering hiervan staat gepland voor 2028/2029.

We zetten in op duurzaamheid

Er wordt verder gewerkt aan de volgende speerpunten: Duurzaamheid, innovaties en klimaatbestendigheid. Er wordt ingezet op het gebruik van duurzame materialen en innovaties. Denk hierbij aan de inzet van duurzame geluidreducerende of waterpasserende klinkers. Dergelijke innovaties worden middels pilotprojecten uitgeprobeerd.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

In september 2026 is een pilot gedraaid met de aanleg van grasfalt. Daarnaast is medio juli 2026 het parkeerterrein Struikakkers opgeleverd met klimaatadaptieve bestrating ter bevordering van groei van de aanwezige bomen. Verder wordt vergroening van parkeerplaatsen waar mogelijk meegenomen bij onderhoud en wordt in contracten het gebruik van emissieloos materieel nadrukkelijker voorgeschreven.

Wat willen we bereiken?

Duurzame en veilige openbare verlichting

We geven uitvoering aan het uitvoeringsprogramma openbare verlichting. We willen zorgen voor een veilige, duurzaam ingerichte omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven uitvoering aan het nieuwe beleidsplan openbare verlichting

Eind 2025 wordt het nieuwe beleidsplan aangeboden aan de raad. Afhankelijk van de uitkomsten na behandeling in de raad zal uitvoering gegeven worden aan verschillende thema's.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Op 12 november 2025 is het beleidsplan Openbare verlichting 2026 t/m 2033 vastgesteld door de raad. De uitvoering verloopt conform planning.

Ruimtelijke Ordening

Wat willen we bereiken?

Een ontwikkeld Veldwijk

De ontwikkeling Veldwijk bestaat uit verschillende deelgebieden:

Deelgebied A, C en D: willen we ontwikkelen tot een gebied waar het goed en fijn wonen is. Daarom wordt er door de ontwikkelaar een plan ontwikkeld voor de bouw van de woningen en de aanleg van het openbaar gebied. De gemeente begeleidt en toetst dit plan.

Deelgebied B: Hier willen we mogelijk maken dat er een Zorgpark voor GGz-Centraal wordt gecreëerd met plek voor de huidige bewoners van het zorgpark én toekomstige bewoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

We begeleiden het proces van deelgebied A

Er wordt gewerkt aan vergunningen binnen dit deelgebied en er vindt begeleiding plaats van de aanleg van de openbare ruimte.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De vergunningverlening is afgerond en de ontwikkelaar is bezig met het realiseren van de gebouwen. De openbare ruimte wordt met een kwaliteitscheck door de gemeente aangelegd. De ontwikkelaar is in de afrondende fase met het opleveren van de woningen.

We begeleiden het proces voor deelgebied C en D

We begeleiden en toetsen het opstellen van een stedenbouwkundig plan en aanpassing omgevingsplan door de ontwikkelaar.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De voorbereidingen voor verkoop en ontwikkeling van deze deelgebieden zijn door de eigenaar (GGz Centraal) in gang gezet. Er zijn daarbij uitdagingen, onder meer op het gebied van netcongestie en natuurwetgeving. De sloop van enkele gebouwen is een feit.

We toetsen de plannen voor deelgebied B

Om de ontwikkeling van het zorgpark af te ronden, worden er nog aanvragen gedaan voor de bouw van zorggebouwen. Deze gaan we toetsen. Daarnaast legt de eigenaar de openbare ruimte aan. Ook deze plannen worden getoetst.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De vergunningverlening voor de gebouwen in het gebied is afgerond. Het openbaar gebied wordt door de eigenaar -met kwaliteitsbeoordeling door de gemeente- aangelegd en de overdracht van het openbaar gebied naar de gemeente wordt voorbereid.

Wat willen we bereiken?

Vitale Vakantieparken

Regionaal blijven we samenwerken met tien andere gemeenten en de provincie in het programma Vitale Vakantieparken Veluwe.
Lokaal werken we aan revitalisering van de verblijfsrecreatieve sector langs twee sporen:

1. Het ontwikkelspoor: we geven ondernemers waar mogelijk ruimte voor innovatie en groei en ondersteunen hen bij diverse vraagstukken.
2. Het transformatiespoor: we onderzoeken de mogelijkheden van een transformatie naar andere functies voor parken zonder recreatief toekomstperspectief.

Wat gaan we daarvoor doen?

We ondersteunen initiatieven van vakantieparkeigenaren

We ondersteunen parkeigenaren bij hun plannen voor uitbreiding of een transformatie naar andere functies.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er zijn enkele conceptverzoeken ingediend van parkeigenaren. Vanwege de RO-prioritering en beperkte RO-capaciteit kunnen deze niet allemaal in behandeling worden genomen en is de doorlooptijd langer.

We ronden het project Brandveiligheid en Natuurversterking af

Het project Brandveiligheid en Natuurversterking is opgezet vanuit Vitale Vakantieparken Veluwe en wordt gesubsidieerd vanuit de Regio Deal Veluwe. Het project richt zich op het verbeteren van de brandveiligheid en versterken van de natuurwaarden in het cluster Drieërweg en loopt in principe tot eind 2025.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het project is vanuit Vitale Vakantieparken afgerond in 2025.

We stellen een visie op voor cluster Strokel

We ontwikkelen beleid met kaders voor een transformatie naar wonen voor de recreatieparken binnen het cluster Strokel. Op dit moment is het project niet geprioriteerd, de daadwerkelijke startdatum is dus afhankelijk van prioritering door het college.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er is vanwege de RO-prioritering nog geen start gemaakt met het opstellen van een visie.

Wat willen we bereiken?

Een aantrekkelijk ingevulde Markt 2.0

We willen dat de Markt een aantrekkelijke invulling krijgt. Hierin wordt voorzien door de uitbreiding van winkelruimte, parkeerruimte en de opwaardering van de kwaliteit van de openbare ruimte. Tevens worden woningbouwmogelijkheden op het Aldi-terrein onderzocht.

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven uitvoering aan Markt 2.0

In 2025 is het ontwerp voltooid en aanbesteed. In 2026 worden de werkzaamheden gefaseerd uitgevoerd afhankelijk van de parkeerdruk en bouwactiviteiten aan de zuidoostzijde van de Markt.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het ontwerp van de herinrichting van de Markt is nagenoeg afgerond. De nutspartijen starten Q1 2027 met hun werkzaamheden. De gemeente zal aansluitend in april 2027 starten met de realisatie van de herinrichting van de Markt. Hiervoor moet wel de vergunning i.h.k.v. de stikstof, door de provincie, zijn afgegeven. De verwachting is dat deze in februari onherroepelijk is.

De tijdelijke locatie van de Aldi bij de voormalige Ireneschool wordt uitgewerkt. Bij een positief besluit zal de ontwikkelaar de benodigde vergunningen aanvragen.

Wat willen we bereiken?

Een geactualiseerde Nota Grondbeleid

We actualiseren de nota uitgangspunten grondbeleid, zodat we een goed instrument in handen hebben om onze beleidsvoornemens te realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen?

De afweging over de inzet van de verschillende instrumenten en de te volgen grondpolitiek worden bij elk ruimtelijk project gemaakt

Voor de projecten Hart van Horst en De Boskamer zal daar uiterlijk in 2026 een besluit over worden genomen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Voor het project De Boskamer is reeds een richting gekozen en vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst. De grond wordt verkocht aan de samenwerkingspartner Samen Thuis en we kiezen hier voor een passieve grondpolitiek.
De keuze voor de te volgen grondpolitiek in het project Hart van Horst loopt vertraging op omdat grondverwerving van het naastgelegen bedrijf tot op heden niet is gelukt.

Wat willen we bereiken?

Woningbouw in het Hart van Horst

Voor het gebied Hart van Horst zetten we in op het realiseren van woningbouw aanvullend op het ontwikkelingsperspectief Horst en Telgt. Dit traject volgt uit de eerder opgestelde visie voor Horst en Telgt.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken de clusterlocatie Hart van Horst verder uit

We werken aan de nadere uitwerking van een stedenbouwkundige invulling en ontwikkelstrategie om deze locatie tot ontwikkeling te kunnen brengen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er zijn voorbereidingen getroffen met ondersteuning van het Versnellingsteam Woningbouw van de provincie Gelderland om de ontwikkelstrategie op te stellen. Dit loopt vertraging op aangezien we nog niet tot overeenstemming zijn gekomen met de verschillende grondeigenaren om dit proces met elkaar te doorlopen. Met het Versnellingsteam wordt onderzocht hoe we voortgang in dit project kunnen brengen.

Wat willen we bereiken?

Een bouwrijpe Boskamer

In gebied de Boskamer willen we de gronden en opstallen saneren, waar mogelijk in samenwerking met grondeigenaren. Hierbij onderzoeken we welke functies in de toekomst mogelijk zijn, zoals wonen en werken.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen een ruimtelijk ontwikkelplan voor de Boskamer op

In 2025 is een herstart gemaakt, gericht op de transformatie van De Boskamer naar een woonbuurt. Na het vaststellen van een haalbaarheidsnotitie wordt toegewerkt naar een stedenbouwkundig/ruimtelijk plan, wat de opmaat vormt naar een omgevingsplan.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Fase één van het project is met vaststelling van een Startnotitie en samenwerkingsovereenkomst in mei afgerond. Gestart is met fase twee, waarin het stedenbouwkundig voor de woonbuurt wordt vormgeven en de participatie plaatsvindt. Planning is dit in de eerste helft van 2027 af te ronden.

Wat willen we bereiken?

Een geïmplementeerde Omgevingswet

We zetten ons in om de Omgevingswet goed te implementeren. Dit duurt meerdere jaren. We richten ons nu op de middellange- en lange termijn. Het gaat hier om het opstellen/actualiseren van de vier kerninstrumenten (omgevingsvisie, omgevingsprogramma's, omgevingsplannen en omgevingsvergunning). We onderzoeken hoe we deze logisch met elkaar kunnen verbinden. Bij al onze acties staan de verbeterdoelen van de wet centraal (integraliteit, lokaal maatwerk, gebruiksgemak en snelheid). Naast 'de techniek' vraagt de wet gemeenten om anders te werken ('houding en gedrag'). Bij het behandelen van initiatieven stimuleren we participatie en werken we vanuit een grondhouding waarbij we kijken hoe we deze kunnen faciliteren. Het werkproces 'Verkennen en begeleiden initiatieven' gebruiken we hiervoor als handvat.

Wat gaan we daarvoor doen?

We evalueren het nieuwe werkproces en de werking van de ruimtecoaches

Er zullen periodiek evaluaties plaatsvinden over hoe het proces verloopt en de inzet van de ruimtecoach. Door te evalueren willen we inzicht krijgen over of en welke verbeteringen eventueel nodig zijn.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De evaluatie van het werkproces en de ruimtecoaches is een doorlopend intern proces. Onderdelen die in het proces minder goed lopen worden direct opgepakt en bij de ruimtecoaches zal in 2026 gekeken worden hoe deze beter aangeboden kunnen worden aan onze inwoners (bijvoorbeeld door advertenties op de website en het gemeenteblad).

We werken aan de Omgevingsvisie 2.0 en het Omgevingsplan

In 2025 is het traject Omgevingsvisie 2.0 gestart. Streven is de eerste fase in 2025 / begin 2026 af te ronden. Beoogd resultaat is een op de verbeterdoelen van de Omgevingswet gestoelde nieuwe werkwijze van omgevingsbeleid maken en uitvoeren en een antwoord op de vraag Wat willen we als Ermelo zijn in 2050. Dit vormt de basis voor fase 2: het actualiseren van de omgevingsvisie. Tevens wordt gestart met het implementeren van de nieuwe werkwijze. Het traject Omgevingsplan Ermelo wordt na de eerste twee wijzigingen voor het Centrum en Verblijfsrecreatie verder vervolgd.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Met de notities Op weg naar Ermelo in 2050 en Omgevingsvisie 2.0 Integraal werken wordt antwoord gegeven op de vraag wat we als Ermelo in 2050 willen zijn (stip op de horizon) en is een nieuwe, op de Omgevingswet gebaseerde, werkwijze van integrale beleidsvorming en uitwerking opgesteld. Beide notities zijn vastgesteld. Er is aan de hand van de notitie Op weg naar Ermelo in 2050 een plan van aanpak en participatieplan vastgesteld voor het traject tot vaststellen van een Koersdocument en nieuwe Omgevingsvisie. Planning is het Koersdocument in het eerste kwartaal van 2027 ter vaststelling aan te bieden aan college en raad.

Voornemen is een herstart te maken met het traject Omgevingsplan Ermelo. Dit traject loopt tot en met 2031. Beoogd wordt de focus in 2026 en 2027 te leggen op het afronden van de wijziging omgevingsplan voor Verblijfsrecreatieterreinen, het zorgvuldig doorlopen van wijzigingen omgevingsplan voor projecten en het bouwen aan het nieuwe Omgevingsplan Ermelo.

We zetten een beleidshuis op en implementeren een nieuwe werkwijze

In het kader van het traject Omgevingsvisie 2.0 wordt een Ermeloos beleidshuis vastgesteld en geïmplementeerd. Een beleidshuis geeft met de inzet van instrumenten als de omgevingsvisie en programma's structuur aan het opstellen, vastleggen en uitvoeren van het omgevingsbeleid en biedt duidelijkheid over de rolverdeling tussen raad en college. Hier wordt duidelijk welk beleid binnen het ruimtelijk domein geldt, binnen welk kerninstrument dit een plaats krijgt en hoe wijzigingen doorwerken ('PDCA-cyclus'). Het beleidshuis wordt hiermee een centraal sturingsinstrument voor raad, college en organisatie.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De notitie Omgevingsvisie 2.0 Integraal werken geeft op basis van de beleidscyclus een fundament voor het integraal werken binnen het fysieke domein. Deze notitie is inmiddels vastgesteld. Volgende stap is het uitwerken en implementeren van dit beleidshuis binnen de organisatie. Een beleidshuis geeft met de inzet van instrumenten als de omgevingsvisie en programma's structuur aan het opstellen, vastleggen en uitvoeren van het omgevingsbeleid en biedt duidelijkheid over de rolverdeling tussen college en raad.

Wat willen we bereiken?

Een gebiedsvisie voor Buitengebied-Oost (Speuld en omstreken)

We zetten in op het realiseren en uitvoeren van een gebiedsvisie voor het Buitengebied-Oost. Het doel van deze visie is het behouden en versterken van de leefbaarheid in het gebied. Op deze manier haken we samen met de betrokkenen in het gebied in op de huidige ontwikkelingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven uitvoering aan Uitvoeringsprogramma Gebiedsvisie Speuld

In 2025 is de gebiedsvisie Speuld door de raad vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma heeft een looptijd van 3 jaar. Projecten die in 2026 worden opgestart zijn onder andere uitvoering geven aan de woningbouwambitie en bijbehorend beleid actualiseren en het onderzoek naar een multifunctionele ruimte uitvoeren.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De uitvoering van het programma loopt conform planning. Het onderzoek naar de mogelijkheden voor een multifunctionele ruimte is gestart, evenals het project in samenwerking met Stichting Landschapsbeheer Gelderland om natuurlijke elementen in het gebied terug te brengen. Het woningbehoefte onderzoek is als onderdeel opgenomen in het onderzoek dat als onderdeel van het Programma Wonen voor de gehele gemeente wordt uitgevoerd.

Wat willen we bereiken?

Gebiedsperspectief voor GEUS

We ontwikkelen voor het gebied Garderen, Elspeet, Uddel en Speuld (GEUS) een goed toekomstperspectief. Het gebied bevindt zich in en rondom Natura 2000 gebied en er is sprake van intensieve veehouderij. Gezamenlijk met de ondernemers denken we na over wat er moet gebeuren met de bestemming en de invulling van de ruimte en pakken we de uitvoering op. Hierin werken we samen met betrokken overheidspartijen (Barneveld, Nunspeet, Apeldoorn, provincie Gelderland en het waterschap).

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven uitvoering aan de ontwikkelstrategie GEUS

Bij vaststelling van de Gebiedsvisie GEUS in 2025 is een lijst met prioritaire projecten vastgesteld. Met het gebiedsteam GEUS en de stakeholders in het gebied wordt daar uitvoering aan gegeven.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De uitvoering van de Gebiedsvisie wordt met het gebiedsteam opgepakt. Een groot aantal projecten in het GEUS gebied is reeds opgestart zoals opgenomen in de uitvoeringsagenda.

Wat willen we bereiken?

Behouden lokaal erfgoed

We zetten ons in om het lokale erfgoed te behouden en beleefbaar te maken. Dit op basis van de Beleidsnotitie Monumentenzorg die in 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Wat gaan we daarvoor doen?

We brengen nieuw erfgoed in kaart

In 2026 brengen we nieuwe potentiële gemeentelijke monumenten in kaart. Op basis van deze inventarisatie worden nieuwe gemeentelijke monumenten aangewezen en opgenomen in het omgevingsplan.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De inventarisatie van het erfgoed is in uitvoering.

Wat willen we bereiken?

Een visie voor de Zandkamp

Voor het gebied de Zandkamp ontwikkelen we een visie. Deze ontwikkeling heeft een nauwe relatie met een onderzoek naar de toekomst van de gemeentewerf.

Wat gaan we daarvoor doen?

We bereiden besluitvorming voor om tot een nieuwe locatie voor de gemeentewerf te komen

Het college heeft eind 2024 het raadsvoorstel voor realisatie van de gemeentewerf op de locatie Zandkamp teruggehaald. In 2025 wordt onderzoek gedaan naar een locatie voor een gezamenlijke gemeentewerf met de gemeente Harderwijk. Verwacht wordt dat in 2026 duidelijkheid bestaat over de locatie voor de gemeentewerf en daarmee of er een visie voor de Zandkamp komt of niet.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het onderzoek met de gemeente Harderwijk is afgerond en de vervolgstappen zijn bepaald. Er komt geen visie voor de Zandkamp.

Wat willen we bereiken?

Sociale woningbouw bij de Wethouder Balverszaal

De Wethouder Balverszaal is niet meer in gebruik, waardoor deze locatie in aanmerking komt voor sociale woningbouw.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken samen met UWOON aan de uitvoering van het plan Balverszaal

De vergunningen worden naar verwachting in 2025 verleend. In de loop van 2026 wordt vervolgens gestart met de sloop van de Balverszaal en de voorbereidingen voor de bouw van 41 appartementen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De vergunning is verleend maar nog niet onherroepelijk vanwege een lopende beroepsprocedure. Het plan loopt daardoor vertraging op.

Wat willen we bereiken?

Een ontwikkeld Callunaterrein

Op het terrein van het Callunaterrein wordt ruimte gemaakt voor de huisvesting van scholen en de realisatie van woningen. De oude sportaccommodaties (die momenteel leeg zijn) worden hierbij gesloopt.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken de plannen voor het Callunaterrein verder uit

De toekomstige mogelijkheden voor de locatie zijn in beeld gebracht en de raad heeft kaders meegegeven. De vervolgstap is het nader uitwerken van de planvorming. Hieronder valt het uitwerken van het ontwerp voor gebouwen en openbare ruimte, het uitvoeren van onderzoeken en het opstellen van een nieuw omgevingsplan. Parallel hieraan loopt het participatietraject. Na afronding hiervan kunnen, afhankelijk van de ontwikkelingen rondom stikstof, voorbereidingen getroffen worden voor de tender.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De procedure voor het wijzigen van het omgevingsplan is gestart. Het ontwerp heeft tot en met 29 oktober 2026 ter inzage gelegen. Er zijn enkele zienswijzen ingediend. Deze worden beoordeeld en betrokken bij de advisering aan de Gemeenteraad over het vaststellen van de omgevingsplanwijziging.

Wat willen we bereiken?

Woningbouw op het Pretoriusplein

Op het Pretoriusplein staat een dependance van de school: 'De Klokbeker'. Deze dependance verdwijnt door de bouw van een nieuwe school op het Callunaterrein, waardoor er mogelijkheden zijn om hier woningbouw te realiseren. Bij de planvorming zoeken we aansluiting bij andere ontwikkelingen in Ermelo Zuid-West (zoals de Wethouder Balverszaal en het Pretoriusplein).

Wat gaan we daarvoor doen?

We zetten het voorbereiden van woningbouw op het Pretoriusplein tijdelijk stil

Pretoriusplein is een potentiële locatie in de regionale aanpak van tijdelijke woningbouw. Op dit moment zijn nieuwe ontwikkelingen op het Pretoriusplein echter niet toegestaan door het genomen voorbereidingsbesluit van de provincie. Door dit besluit zijn nieuwe ontwikkelingen tot Q4 2026 niet toegestaan. Daarnaast is het project momenteel niet geprioriteerd ivm capaciteitsgebrek bij o.a. het team RO.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het project is niet geprioriteerd i.v.m capaciteitsgebrek bij het team RO. Op dit moment wordt er niet aan dit project gewerkt.

Wat willen we bereiken?

Locaties voor grootschalige woningbouw

We verkrijgen inzicht in locaties waar op termijn grootschalige woningbouw (meer dan 50 woningen) mogelijk is en maken daarvoor een plan.

Wat gaan we daarvoor doen?

We nemen (kansrijke) woningbouw op binnen de mogelijkheden van de omgevingsvisie 2.0

We brengen de claim op de ruimte integraal in beeld in het kader van de Omgevingsvisie. Afhankelijk van dat proces brengen we in beeld wat mogelijke ontwikkelingsstrategieën zijn ook voor woningbouw. We gebruiken tegenwoordig meer de term kansrijke in plaats van grootschalige woningbouw.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Bij het opstellen van de Omgevingsvisie -waarvoor de voorbereidingen in gang zijn gezet- worden de ruimteclaims in samenhang met elkaar afgewogen. Kansrijke woningbouwlocaties worden daarin meegenomen. De eerste stap naar de Omgevingsvisie is het Koersdocument waarin we deze afweging maken.

Wat willen we bereiken?

Een aantrekkelijk Raadhuisplein

We streven naar een aantrekkelijk Raadhuisplein, waarbij tevens woningbouwmogelijkheden worden onderzocht.

Wat gaan we daarvoor doen?

We ronden de vergunningverlening voor de woningbouw Raadhuisplein af

Begin 2026 hopen we de vergunningprocedure af te hebben afgerond. Medio 2026 kan dan gestart worden met de sloop en nieuwbouw van een appartementencomplex voor 16 seniorenwoningen met op de begane grond ruimte voor organisaties met een maatschappelijke functie.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De vergunning is inmiddels verleend en de verkoop is gestart. Inmiddels is ook het voorbereidend werk voor de bouw zo goed als afgerond en zal in november gestart worden met de sloop. De verwachting is dat eind Q1, begin Q2 er gestart kan worden met de bouw.

Kwaliteit openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Een groen Ermelo

De gemeente Ermelo beheert de groene voorzieningen in de openbare ruimte. Deze leveren een positieve bijdrage aan een groen Ermelo, zowel binnen als buiten de bebouwde kom. De gemeente Ermelo beheert de groene voorzieningen op basis van de groenvisie. De groenvisie (2017) gaat in op de zes waarden van het groen in Ermelo:

1. De identiteit van onze leefomgeving;
2. Het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners en bezoekers;
3. Het behouden en versterken van biodiversiteit;
4. Het realiseren van een duurzame en klimaatbestendige gemeente;
5. Het bevorderen van een betrokken en leefbare samenleving;
6. Een gezonde lokale economie en de rol van groen daarin.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2026 ronden we het beheerplan Groen af

Opstellen en vaststellen groenbeheerplan, op basis van de uitgangspunten en beschikbaar gestelde middelen in de Kadernota en Begroting 2026.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Aan het beheerplan Groen wordt gewerkt; er is vertraging bij het afronden van het beheerplan. De presentatie wordt in Q1 van 2027 verwacht.

We beheren en onderhouden ons groenareaal en het bomenbestand

We zetten in op het duurzaam beheren van de bomenstructuur en verbeteren van de kwaliteit van het bomenbestand. Met ons boombeheer voldoen we aan de wettelijke zorgplicht. Het beheer en onderhoud van het landschappelijk en stedelijk openbaar groen is vooral gericht op instandhouding. Sinds 2018 wordt het stedelijk groen in het centrum op “A”-niveau onderhouden en het overige groen van Ermelo op "B"-niveau.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Dit verloopt volgens planning. Er zijn diverse projecten waarbij werk met werk gemaakt wordt voor vervanging. Vooral in Ermelo Zuid.

Wat willen we bereiken?

Een florerende heide

In de langetermijnvisie wordt geschetst dat de aanpak van het heidebeheer in Ermelo op basis van voortschrijdende inzichten verschillende fasen heeft doorlopen. Met de huidige kennis en inzichten zijn in de visie voor de komende 25 jaar de speerpunten in het beheer geformuleerd. Naast deze speerpunten worden de maatregelen voortgezet die in de afgelopen beheerperiode succesvol zijn gebleken. Aan de hand hiervan is een beheerplan opgesteld.

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren het beheerplan heide uit

We geven uitvoering aan het begrazingsplan voor het Houtdorper Speulderveld (opgesteld in opdracht van de raad). We streven naar balans tussen natuur en recreatiedruk / toerisme (we ronden de werkzaamheden omtrent de recreatiezonering af). We streven naar het openhouden van het heidegebied. Met onze maatregelen is het doel de biodiversiteit te bevorderen. Effecten van verzuring, verbossing, droogte en hitte trachten we zoveel mogelijk te beperken.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Er zijn in 2026 diverse zaken van het heidebeheerplan uitgevoerd:

- recreatiezonering
- uitvoering van schapenbegrazing op het Houtdorper Speulderveld
- regulering bijenkasten

Wat willen we bereiken?

Beheren en uitbreiden van de begraafplaats

We streven naar behoud van de bijzondere en groene sfeer op de begraafplaats. We houden bij het beheer meer rekening met de verschillen in ontwerp en sfeer in de verschillende delen van de begraafplaats. Het groen op de begraafplaats is onderdeel van de openbare ruimte waar ook biodiversiteit meer zichtbaar gemaakt kan worden. Op basis van grafuitgifte in het verleden, de sterfteprognose en de vrije capaciteit op de gemeentelijke begraafplaats Koningsvaren, is het noodzakelijk om ruimte te creëren voor minimaal 1.125 graven voor bepaalde tijd. Algemene graven en graven voor onbepaalde tijd zijn voldoende aanwezig.

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven uitvoering aan het beheerplan en de visie begraafplaats

De begraafplaats Koningsvaren wordt duurzaam beheerd aan de hand van de visie begraafplaats (2010-2025) en het beheerplan (2020-2024). De in 2023 ingezette renovatie van diverse groenvakken wordt voortgezet. We bewaken het kwaliteitsniveau en wanneer dit niet meer houdbaar is gaan we over naar renovatie en vervanging.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Dit verloopt volgens planning. Voor het plantseizoen 2026-2027 worden diverse vervangingswerkzaamheden uitgevoerd.

We realiseren extra graven

In 2025 is gestart met voorbereiding bestek en aanbesteding, in 2026 is de realisatie gepland.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De aanbesteding start naar verwachting in 2026. De kapvergunning is verleend. De werkzaamheden starten naar verwachting in Q1 2027.

Wat willen we bereiken?

Stabiele gemeentelijke bossen

Het hoofddoel van het bosbeheer in Ermelo is het kwalitatief en kwantitatief duurzaam in stand houden van het gehele bosareaal dat in bezit is van de gemeente. In het beheer wordt gestreefd naar een stabiel bos waarin de verschillende functies; natuur, recreatie, cultuurhistorie en houtoogst optimaal tot hun recht komen en voor toekomstige generaties geborgd zijn. E.e.a. is uitgewerkt in het beheerplan Bossen 2019-2023.

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren het beheerplan bossen uit

We geven verdere uitvoering aan het beheerplan bossen. Duurzaam bosbeheer is beheren op, en voor, de lange termijn zonder de actuele (maatschappelijke) vraagstukken en uitdagingen uit het oog te verliezen. Daarnaast zetten we in op natuurbrandrisicobeheersing.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het bosbeheer verloopt volgens planning, er is een nieuwe houtoogst voorbereid die vanaf het najaar wordt uitgevoerd.

Wonen

Wat willen we bereiken?

Eerlijk verdeelde woningvoorraad

We maken, in overleg met de regiogemeenten en samenwerkingspartners, afspraken over een eerlijke verdeling van de woningvoorraad. We onderzoeken daarbij hoe Ermeloërs passend kunnen worden gehuisvest. De woningcorporaties in de regio Noord-Veluwe hebben al lange tijd een gezamenlijke huisvestingsverordening resulterend in een gezamenlijk woonruimte verdeelsysteem, urgentieregeling en bezwarenregeling.

Wat gaan we daarvoor doen?

We implementeren de nieuwe huisvestingsverordening

In 2026 gaat de nieuwe huisvestingsverordening in werking (onder voorbehoud van besluitvorming door de raad in 2025). Hierin zijn concrete afspraken gemaakt over de verdeling van sociale huur- en koopwoningen. In 2026 wordt hier uitvoering aan gegeven.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De nieuwe huisvestingsverordening is vastgesteld en in werking. Er wordt inmiddels getoetst op de nieuwe regels, die onder andere betrekking hebben op bindingseisen.

Wat willen we bereiken?

Specifieke doelgroepen huisvesten

We willen dat specifieke doelgroepen voldoende kans maken op een woning, passend bij hun behoefte.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen de woonzorgvisie vast

In 2026 bieden we een woonzorgvisie voor vaststelling aan de raad aan. In deze visie omschrijven we hoe wettelijk aangewezen aandachtsgroepen passend gehuisvest worden. Enerzijds kijken we hierbij naar concrete aantallen (kwantitatief) en anderzijds kijken we ook naar waar huisvesting aan moet voldoen (kwalitatief). De woonzorgvisie wordt integraal opgenomen in het volkshuisvestingsprogramma, waarbij gekeken wordt naar concrete locaties.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De woonzorgvisie wordt in het vierde kwartaal van 2026 door de raad vastgesteld. De woonzorgvisie wordt integraal opgenomen in het Programma Wonen.

Wat willen we bereiken?

Nieuwe (sociale) woningbouw

In het Hybride-akkoord 2022-2026 hebben we de ambitie vastgelegd om tot 2030 minstens 1.000 woningen te realiseren, waarvan de helft sociale woningbouw. In de woondeal is deze ambitie bijgesteld naar de realisatie van 1.508 woningen in de periode 2022 tot en met 2030. Voor de periode na 2030 brengen we nieuwe woningbouwlocaties in kaart. De nieuwe woningen komen bij voorkeur in of zijn direct verbonden met de huidige bebouwde kom van Ermelo.

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven uitvoering aan de geactualiseerde woondeal

In de geactualiseerde woondeal (uit 2025) is een woningbouwambitie opgenomen van 1.400 woningen tot en met 2034. Hier wordt in 2026 verder uitvoering aangegeven, onder andere door te bouwen op de locaties Veldwijk en De Horsterhoeve.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De bouw van woningen op Veldwijk en de Horsterhoeve is inmiddels gestart en deels afgerond. In het Programma Wonen, dat momenteel wordt opgesteld, wordt de totale woningbouwopgave die in de woondeal is opgenomen gekoppeld aan concrete locaties.

We nemen kaders voor grootschalige woningbouw en hoogbouw op in de Omgevingsvisie 2.0

Toekomstige kansrijke woningbouwlocaties worden in 2026 vastgesteld en opgenomen in de omgevingsvisie. Er wordt in de omgevingsvisie aangegeven wat we onder hoogbouw verstaan, en op welke locaties hoogbouw passend is.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We nemen kaders voor grootschalige woningbouw en hoogbouw mee in de afweging van de integrale afweging van de ruimtelijke opgaven in de Omgevingsvisie 2.0. De eerste stap daarvoor is het Koersdocument waarin de keuzes worden bepaald, wordt in het eerste kwartaal van 2027 afgerond.

We stellen een volkshuisvestingsprogramma op

Het volkshuisvestingsprogramma wordt in 2026 uitgewerkt. In dit programma omschrijven we hoe het woningbouwprogramma aansluit bij de toekomstige behoefte. Er wordt vastgesteld op welke concrete locaties er gebouwd gaat worden op de korte tot middellange termijn (4 tot 6 jaar). Ten slotte wordt vastgesteld voor welke doelgroepen er wordt gebouwd. Het volkshuisvestingsprogramma wordt een programma onder de omgevingsvisie.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het Programma Wonen (werktitel van het volkshuisvestingsprogramma) wordt inmiddels opgesteld. Begin 2027 wordt het definitieve programma door het college vastgesteld.

We stimuleren vormen van tijdelijke bewoning

In 2026 geven we uitvoering aan de beleidsregel tijdelijke bewoning. We behandelen vergunningen voor de tijdelijke bewoning van bijgebouwen en de realisatie van nieuwe tijdelijke woningen, waaronder pré-mantelzorgwoningen. Daarnaast onderzoeken we of de realisatie van flexwoningen haalbaar is. We kijken hierbij onder andere naar de locaties Calluna en Pretoriusplein.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We behandelen vergunningen voor tijdelijke bewoning op eigen erf. Er is onderzocht of de realisatie van flexwoningen op de locatie Calluna haalbaar is. Dit gaat echter ten koste van de stikstofruimte die nodig is voor de realisatie van de scholen en permanente woningbouw. De raad is hierover geïnformeerd. Het onderwerp tijdelijke bewoning wordt verder uitgewerkt in het Programma Wonen.

Wat willen we bereiken?

Prestatieafspraken met woningcorporaties en stakeholders

We streven ernaar om het aanbod van sociale huurwoningen toe te laten nemen en om bestaande sociale huurwoningen te verbeteren. Hiervoor maken we afspraken met de woningcorporatie en andere betrokken stakeholders, waaronder de huurdersorganisatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

We geven uitvoering aan de samenwerkingsafspraken

In 2026 geven we uitvoering aan de samenwerkingsafspraken (prestatieafspraken) met woningcorporatie Uwoon en huurdersbelangenorganisatie De Groene Draad. Om de uitvoering te monitoren stellen we in 2026 een tussentijdse evaluatie op.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De uitvoering van de samenwerkingsafspraken (prestatieafspraken) met woningcorporatie Uwoon en huurdersbelangenorganisatie De Groene Draad loopt conform planning. In het vierde kwartaal van 2026 stellen we een tussentijdse evaluatie op.

Duurzaamheid en Milieu

Wat willen we bereiken?

Goede riolering en waterzuivering

We zetten in op goede riolering en waterzuivering waarbij gezondheidsrisico's worden afgedekt en de kosten worden beperkt. Klimatologische veranderingen vragen om aanpassingen. De plannen met betrekking tot de openbare ruimte en infrastructuur worden hierop voorbereid en aangepast. We streven daarnaast naar een integrale aanpak. De riolering en (her)inrichting van de weg en natuur worden waar mogelijk tegelijk aangepakt.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan van start met de uitvoering van de Torenlaan en de voorbereiding van de Dr. Holtropstraat

In 2026 wordt gestart met de uitvoering van de Torenlaan.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De fysieke uitvoering van de Torenlaan start naar verwachting in 2027 (dit is nog wel onder voorbehoud van de reactie en afstemming met de nutspartijen). In datzelfde jaar (2027) starten we met de voorbereidingen en het participatieproces voor de Dr. Holtropstraat. De daadwerkelijke uitvoering hiervan staat gepland voor 2028/2029.

We gaan verder met de uitvoering van het PWR (Programma Water en Riolering)

Planvorming, studie en realisatie van diverse maatregelen conform PWR. O.a. renovatie gemalen, grootschalige putrenovatie transportriool Harderwijkerweg, afkoppelen Torenlaan, aanleg waterberging Boskamer, reiniging en inspectie.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Conform planning, enkele onderdelen lopen mogelijk iets uit (afstemming met IMOR), maar dat heeft verder geen consequenties.

Wat willen we bereiken?

We besparen energie en vergroten de duurzame opwekking

In 2030 is een vraagreductie van 366 TJ (15%) gerealiseerd.

In 2030 is er 814 TJ (39%) aan duurzaam opwekvermogen gerealiseerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen het warmteprogramma op en voeren projecten voor energiereductie uit

In het warmteprogramma werken we uit welke stappen we de komende 10 jaar zetten richting een duurzaam verwarmde gebouwde omgeving. Het isoleren van woningen versnellen we met behulp van het isolatieprogramma voor bewoners in de doelgroep van de Rijksuitkering 'Lokale aanpak isolatie'. Voor woningen buiten deze doelgroep ontwikkelen we een aanbod en handelingsperspectief.

In 2026 wordt de behandeling bij de Raad van State van het Windpark Horst en Telgt verwacht.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Het warmteprogramma en de mer-beoordeling hebben ter inzage gelegen in Q3 van 2026. Het vaststellen na het verwerken van inspraak wordt verwacht in Q4 van 2026.

Voor het isoleren van particuliere woningen is een Europese aanbesteding afgerond. Vanaf medio april 2026 is er een ondersteuningsaanbod voor woningeigenaren in Ermelo. Eigenaren van een slecht geïsoleerde woning tot de gemiddelde WOZ-waarde van Ermelo kunnen maximaal € 2.000 subsidie uit het isolatieprogramma ontvangen voor het nemen van isolatiemaatregelen. In het najaar van 2026 is een nieuwe campagneronde gestart om de subsidie bij de doelgroep onder de aandacht te brengen.

De behandeling van het Windpark Horst en Telgt is nog niet ingepland door de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Wat willen we bereiken?

We maken ons energienet toekomstbestendig

In 2030 zijn er in Ermelo meerdere pilots op het gebied van opslag/conversie.
In 2030 hebben we samen met onze ketenpartners de grootste knelpunten opgepakt.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen een (regionale) energievisie op en werken samen om het elektriciteitsnet te verzwaren

We willen binnen EHPZ-verband een energievisie opstellen. Hieruit zal ook de lokale energievisie worden gedestilleerd. In de energievisie komt vraag, aanbod en infrastructuur (transport, opslag en conversie) samen.
We werken samen met Liander aan het verzwaren van het middenspanning- en laagspanningsnet.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De bestuursopdracht voor het Regionaal Energieperspectief (REP) is door de colleges vastgesteld. Vanaf het vierde kwartaal van 2026 wordt gewerkt aan deze opdracht. De oplevering wordt verwacht aan het einde van 2027.

De verzwaring van het laagspanningsnet in Wijk-West is afgerond. Voor Oost worden plannen opgesteld, om wanneer er capaciteit is bij Liander, ook hier het laagspanningsnet uit te breiden en te verzwaren. Het definitief ontwerp van het middenspanningsnet om de bebouwde kom van Ermelo is afgerond en vanaf september 2026 zijn de werkzaamheden hiervoor gestart.

In september 2026 heeft het college een Nadere Overeenkomst met Liander getekend met hierin de formele afspraken over werkzaamheden, grondverwerving, communicatie, participatie en overige samenwerkingsafspraken.

De zoektocht naar een locatie voor een regelstation in Ermelo is gestart. Er wordt gebruik gemaakt van externe expertise om te komen tot een goede locatie en een regelstation die past bij het toekomstige energiesysteem.

Wat willen we bereiken?

We gebruiken minder grondstoffen, verminderen restafval en zetten in op hergebruik

50% besparing gebruik grondstoffen in 2030.
Restafval per inwoner daalt verder tot onder de 50 kg per jaar in 2030.
In 2030 is 25% van gemeentelijk inkoop circulair.
In 2030 zijn er in Ermelo meerdere pilots op het gebied van opslag/conversie.
In 2030 kent iedere sector een bedrijf dat bezig is met circulaire economie.

Wat gaan we daarvoor doen?

We herzien het afvalbeleid en voeren projecten op het gebied van circulariteit uit

In het afvalbeleid werken we uit op welke manieren we grondstoffen zo hoogwaardig mogelijk blijven gebruiken. We voeren inwonerscampagnes om afvalreductie te stimuleren. Als gemeente vervullen wij een voorbeeldfunctie op het gebruik van grondstoffen; we maken een actieplan om circulair in te kopen. In de gemeente hebben we plekken waar grondstoffen opgeslagen kunnen worden voor hergebruik.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

We zijn in voorbereiding op de vervanging van (ondergrondse) containers. Daarnaast wordt er gewerkt aan een beleidsplan afval zodat de uitgangspunten voor de verschillende afvalstromen voor de komende jaren weer helder zijn. We gaan minder spreken over afval maar meer over grondstoffen vanuit de gedachte van recycling.

Wat willen we bereiken?

We maken Ermelo zo veel mogelijk klimaatadaptief

In 2030 hebben we zoveel mogelijk wateroverlastgevoelige locaties voorzien van oplossingen.
In 2030 zijn alle hittestressgevoelige locaties voorzien van verkoelende maatregelen.
In 2030 zijn er meerdere succesvolle initiatieven om droogte te beperken.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gaan verder met de voorbereiding en uitvoering van klimaatadaptieve maatregelen

We nemen maatregelen waardoor de Markt water-robuust wordt ingericht.

We stellen het Masterplan openbare ruimte op, waarin we integraal kijken naar hitte, droogte en wateroverlast en werken maatregelen uit.

We voeren de stimuleringsregeling klimaatadaptatie voor bewoners uit. We gaan onderzoeken wat de kansen zijn om Veldzicht versneld te gaan afkoppelen (samen met waterschap). We gaan regionaal aan de slag met het verder in beeld brengen van de grondwateropgave vanuit het principe "water en bodem sturend" (plus signaleringskaarten). Grote grondwateronttrekkingen worden in beeld gebracht om inzicht te krijgen op kansen om het watergebruik te beperken.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De Markt
Er zijn water-robuuste maatregelen meegenomen in het ontwerp. Zo wordt er veel waterberging gerealiseerd onder de parkeerplaatsen en zorgen we ervoor dat regenwater dat van buiten het plangebied bij extreme neerslag, die voorheen tot overlast zorgde, door kan stromen richting de vijver bij de Hoge Riet. Daar kan het vervolgens infiltreren in de bodem.

Masterplan
We zijn volop bezig met het opstellen van het Masterplan. De planning is iets uitgelopen i.v.m. het toevoegen van een uitgebreide bewonersenquête in het proces.

Stimuleringsregeling
Ook in 2026 is de stimuleringsregeling van kracht. Inwoners kunnen subsidie aanvragen voor tal van klimaatadaptatie maatregelen.

Grondwateropgave
Er wordt gewerkt aan het in beeld brengen van de grondwateropgave en het opstellen van signaleringskaarten.

Grondwateronttrekkingen
Dit project moet nog opgepakt worden, de planning is om hier in het vierde kwartaal van 2026 mee te starten.

Wat willen we bereiken?

We streven naar een biodivers en natuurvriendelijk Ermelo

In 2030 willen we geen afname van soorten en populaties.
In 2030 is een natuurvriendelijk inrichting en beheer de standaard.
In 2030 is het kronendak in Ermelo toegenomen.
In 2030 hebben we minimaal 6 lokale initiatieven gestimuleerd om de biodiversiteit te versterken.

Wat gaan we daarvoor doen?

We doen veldwerk voor het soortenmanagementplan (SMP) en voeren de projecten op het gebied van biodiversiteit uit

Het veldwerk ten behoeve van het Soortenmanagementplan zal worden opgestart. Met dit onderzoek wordt in kaart gebracht waar nest- en verblijfplaatsen van de vleermuizen, mussen en gierzwaluwen zich bevinden, en welke groene en blauwe structuren in de gemeente voor hen een belangrijke functie hebben.

Met behulp van de ontwikkelde kansenkaart biodiversiteit hebben we een 0- meting waarmee we de huidige staat van de openbare ruimte kunnen blijven monitoren. De kansen die uit de kansenkaart naar voren komen worden geïmplementeerd in de beheerplannen.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

Vanwege de natuurkalender is het veldwerk voor het soortenmanagementplan vanaf augustus 2026 opgestart. Het tweede deel van het veldwerk vindt plaats in het voorjaar van 2027. Samen met de gemeenten Putten en Harderwijk is een partij aangetrokken. De kansenkaart biodiversiteit is opgeleverd en wordt bij aanpassingen in de beheerplannen verwerkt.

Wat willen we bereiken?

We werken met interne en externe stakeholders voor klimaatneutraal Ermelo in 2050

De communicatie en participatie is gericht op het vergroten van bewustwording, vergroten van betrokkenheid, stimuleren van gedragsverandering en tonen van leiderschap

Wat gaan we daarvoor doen?

We versnellen de verduurzaming door bewoners, bedrijven en andere stakeholders.

We stellen een digitaal duurzaamheidsloket beschikbaar met de mogelijkheid om energieadvies, energiecoaches en tuincoaches aan te vragen.

We breiden het duurzaamheidsdashboard verder uit en werken aan de externe publicatie van het dashboard.

We stellen de Toekomst bestendig lenen woning beschikbaar.

Stand van zaken (indicator)

Stand van zaken (toelichting)

De diensten van het duurzaamheidsloket worden goed gevonden. Met name informatie over subsidies wordt door gebruikers naar gezocht. Voor de aankomende winter wordt de mogelijkheid voor een energiecoachgesprek en het maken van warmtebeeldfoto's weer onder de aandacht gebracht.

De uitbreiding en externe publicatie van het duurzaamheidsdashboard zijn tot stilstand gekomen. Dit heeft te maken met beperkte capaciteit bij Informatie & Automatisering. In de tussentijdse evaluatie van het uitvoeringsprogramma (Q3/Q4 2026) wordt dit geëvalueerd en zal een advies over vervolgstappen gegeven worden.

De toekomst bestendig wonen lening is sinds begin dit jaar weer voor bewoners aan te vragen.